

SVERIGES KONSUMENTERS VALBUDSKAP

Ta konsumenternas parti i politiken

Våra tre
viktigaste frågor
i höstens val

1

Schysst marknad – för både konsumenter och företag

Friheten att som enskild konsument kunna handla på en global marknad är fantastisk. Men långt ifrån oproblematiske. Granskning efter granskning visar att risken är mycket stor att vi som köpare får hem produkter som både kan innehålla gifter och farliga komponenter när vi handlar från de superbilliga plattformarna runt om i världen. Samtidigt får den lokala handeln svårt att möta konkurrensen när de tvingas verka på en marknad med orättvisa villkor.

Parallellt med säkerhetsriskerna fortsätter oseriösa försäljare dessutom att lura konsumenter genom otillbörliga affärsmetoder bland annat inom global e-handel. Mer konkret och likaså allt för vanligt är att konsumenter luras till dyra abonnemang på till exempel telekomtjänster och hälsopreparat. Vi går kort sagt mot en marknad som konsumenter helt riskerar att tappa tilliten till.

Tre åtgärder för en schysstare marknad:

- **Förbjud telefonförsäljning.** Varje dag pratar våra konsumentvägledare med konsumenter som lurats in i dyra abonnemang.
- **Stärk tillsynen av digitala marknadsplatser** och stoppa massdumpningen av undermåliga och farliga produkter i Europa.
- **Utfärda kända sanktioner** mot näringsidkare som säljer farliga produkter eller använder sig av otillbörliga marknadsföringsmetoder.

2

Stärk konsumentskyddet för barn och unga

De barn som växer upp i dag växer upp i en miljö som vi vuxna aldrig riktigt varit del av. En miljö som till stor del formas av onlineplattformarnas algoritmer och dolda reklambudskap. Gränserna mellan medielandskapets olika kanaler har suddats ut. Vem kan längre säga vad som är en nyhets- eller nöjessändning? Vad som är reklam och vad som är seriöst innehåll?

Nu förs diskussioner om åldersgränser i sociala medier. Sveriges Konsumenter håller med om att något måste göras för att skydda barn mot skadligt innehåll. Men vi ser hellre "safety by design" som lösningen för att göra onlineplattformarna bättre för alla oavsett ålder. Där barn och unga skyddas utan att deras rätt till yttrandefrihet och möjligheter till socialt nätverkande inskränks.

Angrip problemen – utan att straffa barnen:

- **Utred en omvänd åldersgräns** med ett defaultläge i sociala medier som är fritt från vilseledande webbdesign, åldersbegränsat och så vidare. Låt i stället de vuxna få identifiera sig för att öppna tillgången till annat innehåll.
- **Stärk tillsynen av DSA och genomför DFA.** Det finns ett starkt konsumentskydd genom DSA (digital services act) och nu väntas förstärkningar genom DFA (digital fairness act). Då behöver vi aktiva tillsynsmyndigheter som ser till att dessa efterlevs.
- **Begränsa reklamen på onlineplattformar.** Just nu förhandlas AV-direktivet som begränsar andelen reklam i kommersiella tv-kanaler. Inför samma gräns på onlineplattformar som i tv.
- **Förbjud marknadsföring av ohälsosamma livsmedel** mot barn och unga. Det är ett nödvändigt steg för att bryta trenden med en ökad kostrelaterad ohälsa.

3

Säkra en oberoende konsumentröst

Historiskt sett har Sverige varit en föregångare i världen när det gäller att skydda konsumenter och arbeta för konsumenternas rättigheter. I dag har fokus i svensk politik förskjutits från konsumenterna till näringslivet och stödet till konsumentorganisationerna har strukits helt.

Men en väl fungerande marknad förutsätter inte bara starka företag och effektiva myndigheter utan också en stark och oberoende konsumentröst.

Det är viktigare än någonsin, inte minst när bedrägerier och fulsälj växer på de digitala marknaderna och när det blir allt svårare att få kontakt med kundtjänst när ett köp går fel. Då behövs ett starkt – och brett – stöd för konsumenterna.

3 åtgärder för att stärka konsumentskyddet:

- **Återinför det statliga stödet till konsumentorganisationerna.** Sveriges Konsumenter är landets enda breda, oberoende konsumentorganisation som dessutom representerar svenska konsumenter i EU-arbetet där merparten av konsumentfrågorna beslutas.
- **Gör den kommunala konsumentvägledningen obligatorisk.** I dag saknas det konsumentvägledare i mer än hälften av landets kommuner. Och kvaliteten på hjälpen skiljer sig åt stort.
- **Stärk marknadskontrollen** och tillsynsarbetet så att konsumenter och seriösa företag skyddas.